

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/74/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522200433
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2522200433.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, vo veci navrhovateľky A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. D. XXX/X, C., zastúpená JUDr. Miloš Papcun, advokát so sídlom Vajanského 5270/1A, Piešťany a manžela A. E. C., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. D. XXX/X, C., o rozvod manželstva a úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva F. C., nar. XX.XX.XXXX, G. C., nar. XX.XX.XXXX, H. C., nar. XX.XX.XXXX, I. C., nar. XX.XX.XXXX, všetky bytom ako navrhovateľka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/21/2022 – 132 zo dňa 24.05.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu sa v časti výroku III. a vo výroku o trovách konania (IV. výrok) p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Piešťany, ako súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom manželstvo navrhovateľky B. C. a manžela E. C. rozviedol (I. výrok). Zároveň schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu práv a povinností k maloletým deťom F. C., G. C., H. C. a I. C. na čas po rozvode manželstva tak, že maloleté deti sa na čas po rozvode manželstva zverili do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Styk otca s maloletými deťmi neupravil (II. výrok). Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého F. sumou 100,- eur mesačne, na maloletého G. sumou 100,- eur mesačne, na maloletú H. sumou 100 eur mesačne a na maloletú I. sumou 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku (III. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (IV.).

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 07.03.2022 domáhala rozvodu manželstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva, pričom dodala, že výkon rodičovských práv a povinností žiadala upraviť podľa rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 9P/138/2019 zo dňa 27.07.2021, ktorým bola schválená rodičovská dohoda.

Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 18, § 19 ods. 1, § 22, § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1, 3, 4, § 62 ods. 1 až 6, § 75 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len „ZoR“) a dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre rozvod manželstva účastníkov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od júla 2018 a teda

manželstvo si neplní žiadnu zo svojich základných funkcií. S poukazom na dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností ju schválil tak, že maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú deti zastupovať a spravovať ich majetok. Styk s maloletými deťmi neupravil. Ohľadne vyživovacej povinnosti otca mal za to, že výživné vo výške 100,- eur mesačne na každé dieťa pokryje čiastočne odôvodnené potreby maloletých detí, ktoré považoval za primerané možnostiam ako aj majetkovým pomerom otca a tiež nákladom na maloleté deti, keďže otec je schopný si brigádniccky privyrobiť a vzhľadom na jeho 20 ročnú prax a kvalifikáciu, nie sú jeho možnosti zvýšiť si svoj príjem obmedzené a ako skúsený psychológ by nemal mať problém si nájsť zamestnanie a zvýšiť svoj príjem. Tiež prihliadol na vyplatené odchodné otcovi vo výške 11 000,- eur, z ktorého príjmu je schopný na určitý čas vykryť čiastočný výpadok svojho príjmu. Príjem matky mal preukázaný vo výške 1 141,97 eur, príjem otca vo výške 1 529,63 eur, pričom otec je už poberateľom výsluhového dôchodku vo výške 737,31 eur, má príležitostný príjem z brigád cca vo výške 150,- eur. Za odôvodnené náklady na maloletého F. považoval sumu 335,- eur mesačne, na maloletého G. vo výške 285,- eur mesačne, na maloletú H. vo výške 240,- eur mesačne a na maloletú I. vo výške 240,- eur mesačne, ktoré otec nerozporoval. Tiež prihliadol na výsledky dokazovania v konaní o zníženie výživného vedeného pod sp. zn. 6P/23/2022, v ktorom okresný súd rozhodol dňa 24.05.2022 tak, že návrh otca na zníženie výživného zamietol s odôvodnením, že zníženie výživného nie je v záujme maloletých detí a naďalej je v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom tak, ako bola naposledy určená. Otec žije v rodinnom dome, ktorý je v BSM manželov a matka žije spolu s deťmi v rodinnom dome, ktorý má v podielovom spoluvlastníctve so svojou sestrou, ďalšie vyživovacie povinnosti rodičia okrem detí pochádzajúcich z manželstva nemajú.

O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže v konaniach podľa CMP je náhrada trov konania v zásade vylúčená a neuplatňuje sa princíp úspechu ani zavinenia, pričom nezistil možnosť priznania náhrady trov konania podľa § 53 a nasl. CMP.

Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal manžel (ďalej len „otec“) v zákonnej lehote odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v čase konania rozhodovania súdu vo veci určenia výživného prebiehalo na okresnom súde skoršie konanie v tej istej veci, vedenej pod sp. zn. 6P/23/2022, teda súd konal napriek prekážke litispedencie a tiež uviedol odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, keďže konanie má aj inú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na podanie návrhu navrhovateľky (ďalej len „matky“) na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností doručený okresnému súdu dňa 08.03.2022, kým jeho podanie o zníženie výživného bolo doručené okresnému súdu už dňa 21.02.2022, konanie bolo vedené pod sp. zn. 6P/23/2022, teda je zrejmé, že neskôr začaté konanie vedené pod sp. zn. 9P/21/2022 malo byť zastavené. Napriek tomu, že nebolo ukončené konanie vo veci jeho skôr podaného návrhu na zníženie výživného na tom istom súde, i keď jeho návrh na zníženie výživného bol v ten istý deň dňa 24.05.2022 zamietnutý, okresný súd nezrušil a neupravil predchádzajúce rozhodnutie vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/138/2019, ktorým bola schválená dohoda ohľadom určenia výživného, ktoré je teda naďalej právoplatné a vykonateľné a teraz má uhrádzať výživné na základe dvoch rozhodnutí Okresného súdu Piešťany.

Matka, ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku III. vo výživnom ako aj v závislom výroku o trovách konania (IV. výrok) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Po oboznámením sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštanšného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je v časti III. výroku týkajúceho sa výživného vecne správne. Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky otca a dospel k záveru, že tieto nie sú opodstatnené pre zmenu rozhodnutia okresného súdu v časti výživného.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom odvolania otca, ktoré bolo síce označené ako odvolanie proti rozsudku, pričom dospel k záveru, že podľa obsahu smerovalo odvolanie iba proti výroku okresného súdu týkajúceho sa výživného (III. výrok). Podstatou odvolacích dôvodov otca bolo iné právoplatné rozhodnutie vydané Okresným súdom Piešťany vedené pod sp. zn. 9P/138/2019, v ktorom bola uzavretá dohoda ohľadom určenia výživného na maloleté deti, ktoré je podľa otca naďalej právoplatné a vykonateľné a tiež skôr začaté konanie vo veci jeho návrhu na zníženie výživného, z ktorých dôvodov mal otec za to, že konanie vo veci jeho návrhu o zníženie výživného zakladalo prekážku litispendencie ohľadne rozhodovania o vyživovacej povinnosti na maloleté deti.

Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 161 ods. 3 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 159 Civilného sporového poriadku začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

Konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu. Začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Inak povedané, nemôže o tom istom spore (napr. o spore rovnakého žalobcu a žalovaného) súčasne prebiehať viac súdnych konaní a prednosť má to konanie, ktoré začalo skôr.

Prekážka začatého konania, tzv. prekážka litispendencie, je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania, ktorý má za následok zastavenie konania. Ak teda už na súde (ktoromkoľvek) prebieha konanie tých istých strán, týkajúce sa tej istej právnej veci (totožnosť predmetu konania a skutkových okolností, z ktorých sa nárok vyvodzuje), súd konanie, ktoré začalo na základe neskôr podanej žaloby, zastaví.

Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja.

O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán.

Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený

na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti strán a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. 5 Cdo 280/2010).

Odvolací súd k odvolacej námietke otca dodáva, že v konaní o rozvod manželstva sa upravujú práva a povinnosti k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, ktoré je spojené s konaním o rozvod manželstva podľa § 100 CMP, pričom predchádzajúce rozhodnutia súdu týkajúce sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vydané na čas do rozvodu manželstva strácajú platnosť a účinnosť právoplatným rozhodnutím vo veci rozvodu manželstva. Je zrejmé, že pred rozvodom manželstva prebiehalo iné konanie vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vedené na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 9P/138/2019, v ktorom bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli maloleté deti F., G., H. a I. zverené do osobnej starostlivosti matky a obaja rodičia zároveň boli určení ako oprávnení zastupovať deti a spravovať ich majetok, pričom otec bol zaviazaný k vyživovacej povinnosti na maloletého F., na maloletého G. a na maloletú H. sumou 100,- eur mesačne na každé dieťa a na maloletú I. sumou 60,- eur mesačne s účinnosťou od 17.09.2019, pričom v konaní vedenom pod spisovou značkou 6P/23/2022, vedenom na Okresnom súde Piešťany sa otec domáhal návrhom zo dňa 21.02.2022 zníženia vyživovacej povinnosti, o ktorom návrhu rozhodol Okresný súd Piešťany rozsudkom č. k. 6P/23/2022 – 58 zo dňa 24.05.2022 tak, že návrh otca na zníženie výživného zamietol. Odvolací súd nezistil žiadnu prekážku konania a to ani litispedencie, či res iudicata, majúcu za následok vadu konania v súvislosti s predchádzajúcimi súdnymi konaniami, ktoré ako bolo uvedené nemajú vplyv na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v konaní o rozvod manželstva, keďže predchádzajúce rozhodnutie súdu vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj konanie vo veci návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti určenej rozhodnutím súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/138/2019, právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva strácajú účinnosť.

Z uvedeného dôvodu bola táto odvolacia námietka otca irelevantná, pričom iné odvolacie dôvody týkajúce sa spochybňovania správnosti výšky výživného na maloleté deti v predmetnom konaní otec v odvolaní neuviedol.

Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu v časti výroku III., týkajúceho sa vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti, ako aj závislého výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 52 CMP a preto rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 :0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).